

πλωτό κάμπο και ἡ πλώρη της νὰ σκορπάη ρίζι τὸ νερό. Ἄλλὰ καὶ καπετάνιος καὶ ναύτες καὶ ναύκληρος τὸρα δὲν εἶχαμε τὸ νοῦ μας στὴ γολέτα οὔτε στὸν καιρό, παρὰ στὴν κουκουβάγια ποῦ δὲν ἔπαυε νὰ κλωθογυρίζη ἀπάνωθὲ μας, πετώντας πάντα ξεροβόδεξα. Αὐτὸ δὲ τὸ ἐπίμονο στὰ ξεροβόδεξα πέταγμα τῆς ἦταν ποῦ μᾶς ἐδαιμόνιζεν ὅλους.

Στὴν ἀρχὴ ἐβλέπαμε παράξενη τὴν ἐπιμονὴ αὐτῆ τοῦ καπετάνιου νὰ τὰ βάλη μ' ἓνα πουλί. Ἐκτός τοῦ Μπαρμπατρίμη, ποῦ ἦταν γεροντώτερος ἐκεῖ μέσα κ' εἶχε τίς παληές ιδέες, ἐμεῖς οἱ ἄλλοι εἴμαστε δίδουλοι. Ἄλλὰ σιγὰ σιγὰ ἓνας μὲ τὸν ἄλλον, χωρὶς κ' ἐμεῖς νὰ τὸ καταλάβουμε ἐξεχαστήκαμε ν' ἀκολουθοῦμε τὸ πέταγμα τοῦ πουλιοῦ. Πείσμα καὶ πρόληψες ἐπάλευαν τὸρα μέσα μας καὶ μᾶς ἐδαιμόνιζαν. Ἡθέλαμε ὅλοι νὰ πιτύχη ὁ καπετάνιος τὸ σκοπὸ τοῦ ἐκαρδιοχτυπούσαμε μήπως πετάξῃ μακριὰ τὸ πουλί καὶ γλυτώσῃ στὸν θαμπὸν αἰθέρα. Ναί· ἢ σ' ἐκεῖνο ἢ σ' ἐμᾶς ἔπρεπε νὰ ξεσπάσῃ ἡ κακοσημαδιά. Ἄν τὸ σκότωνε ἐσωνόμαστ' ἐμεῖς καὶ τὸ καρὰβί καὶ τὰ σπίτια μας. Τὰ σπίτια μας κ' οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι μας. Γιατὶ ποιὸς τὸ ξέρει ἂν μόνον γιὰ τὸν καπετάνιο ἦταν ἡ κουκουβάγια καὶ ὄχι γιὰ κανένα ἄλλον ἀπὸ ἐμᾶς. Ἀληθινὰ αὐτὸς ἦταν ὁ νοικοκύρης ἐκεῖ μέσα· αὐτὸς ὠρίζε, αὐτὸς στὸ σπίτι του ἄφρσεν ἄρρωστο· ὅμως ἤμποροῦσε νὰ ἦταν καὶ γιαμᾶς. Ποιὸς ἦταν βέβαιος; . . . Ἡ λαχτάρια λοιπὸν ἐκυρίευσεν ὅλους καὶ τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνα ἐκεῖνου ἐσφιγγεν ὄλων τίς ψυχές. Ὁ καπετάνιος, νομίζεις, ἐμετάδωσε σ' ἐμᾶς τὴ μανία του καὶ εἰμπορῶ νὰ εἰπῶ πῶς ἂν μᾶς ἔβλεπε κανεῖς ἐκείνη τὴν ὥρα, θὰ πίστευε πῶς ἐφάγαμε ὅλοι τρελλομανίταρα καὶ κανεῖς δὲν εἶχε τὰ λογικά του.

— Νὰ το, βάρ' του! . . . ἐφώναζε ἓνας μὲ τὸν ἄλλον, κινώντας χέρια καὶ πόδια στὸν καπετάνιο.

Κ' ἐκεῖνος μὲ τὴν τσάγκρα στὸ χέρι, μὲ τὰ μαλλιά του ὀρθὰ, τὰ μουστάκια ἀγρία, τὸ πρόσωπο ἀναμμένο, ἔτρεχεν ἀπὸ πρύμνη σὲ πλώρη καὶ ἀπὸ πλώρη σὲ πρύμνη βιαστικός, ἀγρυπνος, κυττάζοντας περιγύρα μὲ γουρλωμένα μάτια, λὲς κ' ἤρχοντο νὰ πατήσουν κουρσάροι τὸ πλεούμενο κ' ἤθελε νὰ τὸ προφυλάξῃ.

Ἄλλὰ τὸ πουλί ἤξερε πολλὰ τερτίπια. Μωρὲ νὰ μᾶς κἀνὴ παιγνίδια σὰν νοητάκι! Δὲν ἐπετοῦσε πολὺ μακριὰ ὥστε νὰ τὸ χάνουν τὰ μάτια μας· ἀλλ' οὔτε καὶ κοντὰ ὥστε νὰ τὸ φτάνῃ ἡ τσάγκρα. Ἐξαφνα ἐραγερονόταν δεξιά μας καὶ μὲ πρῶμο τὸν καιρὸ ἡ γολέτα ἐχυνόταν βόλι ἀπάνω του· ἐκεῖνο ἐπετοῦσε κατὰμπροστα στὴν πλώρη, κρατώντας πάντα τὴν ἴδια ἀπόστασι, παρόμοιο μὲ κακὸ πνεῦμα ποῦ ἐσερνε νομίζεις μὲ ἄορατα βρόγια ἀπὸ πίσω τὸ πλεούμενο. Ἐφτανε ἔτσι κάτω στὴ Μῆλο εἴτε ἀπάνω ἀπὸ τὰ Γερακούνια, εἴτε κατὰ τὴν Ἐρημόμηλο. Τότε γιὰ νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τίς

δόλιες ξέρες ἐποδίζε ἡ γολέτα· ἀλλ' ἐνῶ λυσασμένοι ἐβλαστημούσαμε ποῦ τὸ χάναμε, ἐκεῖνο ἐφαινόταν ἐξαφνα πίσω στὸ πίκι, νὰ στυλώνῃ τὰ κρασάτα μάτια του κατὰ τὸν καπετάνιο, μὲ μανία ποῦ ἔλεγες τὸρα θὰ χυθῆ νὰ τὸν πετσοκόψῃ. Καὶ μόλις ἐκεῖνος ἐξάμωνε τὴν τσάγκρα, ἔριχνε τὴ στριγγιὰ φωνή του σὰν βρυσιά καὶ περιγέλασμα κ' ἐπετοῦσε κλωθογυρίζοντας ἐδῶ κ' ἐκεῖ, μ' ἓνα πέταγμα τρεμουλιαστὸ καὶ βαρὺ καὶ ἄταχτο σὰν μεθυσμένο. Κ' ἐμεῖς πιὸ μεθυσμένοι ἀπὸ ἐκεῖνο ἐτρέχαμε κατὰπάνω του, μὲ τὰ πανιά γεμάτα, τὴ γολέτα νὰ πηδᾷ στ' ἀφρισμένα κύματα σὰν γοργάλογο στὸν πλατὺ κάμπο· ὁ καπετάνιος μὲ τὴν τσάγκρα στὸ χέρι ἀφανισμένοι ἀπὸ τὴν ἀγωνία καὶ τὸ θυμὸ κ' ἐμεῖς ὅλοι μὲ τὰ μαλλιά ἄνω κάτω, τὰ μάτια γουρλωμένα, τὰ πρόσωπα κατακόκκινα, χερονομῶντας καὶ παραμιλῶντας, ποῦ ἂν μᾶς ἔβλεπε κανεῖς, βέβαια θὰ πίστευε πῶς ἐφάγαμε ὅλοι τρελλομανίταρα καὶ κανεῖς δὲν ἦταν στὰ λογικά του! . . .

Τὸρα τὸ φεγγάρι ἐψήλωσεν ὀλοστρόγγυλο ἀπὸ τὸ βουνὸ τῆς Νάξου καὶ τὸ ζωντανὸ καὶ ὀλόπυρο φῶς τοῦ ἡλίου, διαδέχθηκεν ἓνα φῶς ἡμερο καὶ γλυκό, ποῦ ἔδειχνε τὴν πλάσι ὅλη κοιμισμένη σὲ ὄνειρο. Τὰ μακριὰ νησιά καὶ περιγυάλια σκοτεινισμένα ἐνόμιζες πῶς ἐπλεκαν, ὄγκοι πελώριοι, στὸν θαμπὸν αἰθέρα κ' ἔδιναν νὰ μαντεύῃς παρὰ νὰ ξεχωρίζῃς τὰ σχήματά τους. Τὰ κοντινὰ ἡ Κίμωλος καὶ ἡ Πόλυθος, ἡ Μῆλος καὶ ἡ Ἐρημόμηλος καὶ τὰ Γερακούνια ἐξεχώριζαν καθαρά, τυλιγμένα σὲ ἀσπρογάλαζη ομίχλη, μὲ τίς σχισμάδες καὶ τίς σπηλιές τους σκοτεινόμαυρες, τ' ἀκρωτήρια καὶ τίς ραχοῦλες φωτεινότερες, μὲ τίς πλαγιές τους ἡμερες, στρωτές, δίχως λάκκους καὶ ἀγριαγκάθια, τίς ρηματιές τους καὶ τ' ἀκρογυάλια δίχως λιθάρια καὶ χάλαρα. Ὅλα μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ μαγικὸ φῶς λουσμένα, εἶχαν μίαν πλάναν ἐκφρασι ποῦ ἔλεγες πῶς ἦσαν τὰ νησιά τῶν Μακάρων. Τὸ πουλί μᾶς εἶχε ρίζει κάτω ἀπὸ τὴν Ἐρημόμηλο κ' ἐβλέπαμε ἀντίκρου φῶτα στὸ Κάστρο τῆς Μήλου καὶ ἄλλα κάτω στὰ Κρητικά, νὰ παιγνιδίζουν ὅλα στὰ νερά σὰν ἄστρων ἀντανάκλασεις καὶ δύο φωτιές μεγάλες στὴν Ἐρημόμηλο, νὰ χύνωνται ποταμοὶ πύρινοι καὶ νὰ φθάνουν ζωηρὲς στὸ καρὰβί πῶλεγες τὸρα θ' ἀνάψῃ κ' ἐκεῖνο· ἐνῶ ἀπὸ τὸ ἀντίθετο πλευρὸ Δούναβις κατέβαινε τοῦ φεγγαριοῦ ἡ λαμπάδα κ' ἔγλειφε μὲ γλῶσσες ἀργυρὲς ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τὸ κατραμαλειμμένο σκαφίδι, ἔπεφτε μέσα στὸ κατὰστρωμα, στὶς σκουριασμένες ἀλυσίδες καὶ τοὺς ξανθοὺς μουσαμάδες, στοὺς μπαμπάδες καὶ τοὺς μούρσους καὶ τὰ μονουβέλα, στὶς γούμενες καὶ τίς ἀλτσάνες καὶ τοὺς σκαρμούς ἀνέβαινε σ' ἀγέρωχα κατάρτια, τὰ βαρυφορτωμένα ἀπὸ σίδερα καὶ σχοινιά καὶ ξύλα, ἔπεφτε στὰ γουβωτὰ πανιά, ἐπερνοῦσεν ἀνάμεσα στὶς σταύρωσες, ἄλλα ἐφώτιζε καὶ ἄλλα ἴσκιωνε, ποῦ ἔλεγες τὸ πλεού-

μενο, μάρμαρο σκαλιστὸ ἀνάμεσα στὴ θάλασσα φυτρωμένο.

Ὁ ἀέρας ὅμως ὄλο κ' ἐδυνάμωνε· ἄκουες κ' ἐσφύριζε μέσα στὰ σχοινιά καὶ τοὺς μακαράδες κ' ἔβγαζε χιλίων λογίων ἤχους, ἀπὸ τὸ ἄγριο οὐρλιασμα κοπαδιοῦ τσακαλιῶν καὶ λύκων ἕως τὸ γλυκοφωνότερο τραγοῦδι καὶ τὸ πεταχτὸ σφύριγμα φλογέρας. Ὁ Μπαρμπατρίμη ὁ ναύκληρος πάντα ἀνήσυχος, σὰν σκύλος παραβίσιος ποῦ ἀφτιάζεται τίς στερεές ὅσο κ' ἂν εἶνε μακριὰ καὶ ὄλο ἀλυχτὰ, συλλογισμένος αὐτιαζόταν τὸρα τὸν θόρυβο τοῦ ἀνέμου καὶ τὴ στιγμή ποῦ ὁ καπετάνιος τὸν πλησίαζε τοῦ ξανάειπε ἀνήσυχος:

— Καπετὰν Κρεμύδα ὁ Νότος δυναμώνει· νὰ μετίνωρομε, λέω, λίγα πανιά γιατί θὰ μᾶς τὰ φάη.

— Κάμε ὅ,τι θές· εἶπεν ὁ καπετάνιος μ' ἐκφραση ἀηδίας.

(Ἐπεται τὸ τέλος)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΣΕ ΜΙΑΝ ΕΒΡΑΙΑ

Μὴ κλαῖς, φτωχὴ, μὴ γέρονης τὸ κεφάλι
Ἄν στὴ ζωὴ σου ἀμάρτηδες φρικτὰ,
Ἄν ἄνοιξες 'ς τὸ κρίμα τὴν ἀγκάλη,
Ἄν ἄνοιξες τὰ χεῖλη 'ς τὰ φιλιὰ.

Κάποιος γιὰ δὲ μιὰ μέρα θὰ προβάλη
Τὴ ψυχὴ σου νὰ σώσῃ σπλαχνικά,
Ἐστ' ἀστέρια νὰ σ' ὑψώσῃ, νὰ σοῦ βάλῃ
Ὀλόχρυσον κορὸνα 'ς τὰ μαλλιά.

Ἐσὺ, ἐκλεκτὴ φυλὴ τῆς ἀμαρτίας,
Ποῦ 'ς τὸ Χριστὸ μας ἔδωσες ζωὴ,
Θὲ νὰ ἰδῆς νὰ προβάλῃ νέος Μεσσίας.

Μὰ ἐμεῖς δειλοί, 'ς τὸ κρίμα βυθισμένοι
Σὲ κάθε βῆμα ποῦ βροντᾶει 'ς τὴ γῆ,
Θαροῦμε πῶς ὁ Νέφωνας προβαίνει.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΡΤΖΩΚΗΣ

ΟΝΕΙΡΟΝ ΚΑΙ ΖΩΗ¹

Διήγημα Μαυριτίου Γιουάι.—Μετάφρ. Ν. Ἐπ.

Αἱ ὠραῖαι μου ἀναγνώστριαι δὲν πρέπει νὰ καταβιάσασιν τοὺς ὀφθαλμούς καὶ νὰ κοκκινίσουν, ἐπειδὴ θὰ ὀμιλήσω περὶ φιλημάτων.

Καρδιά εἰλικρινὴς καὶ ἐντιμὸς ἐζήτει τότε τὸ φίλημα καὶ ἡ παρθένος τὸ παρεχόρει.

Ἄλλὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὸ φίλημα δὲν εἶχεν ἀκόμη διατιμηθῆ καὶ εἶχεν ὅλην του τὴν ἀξίαν, ἐν ᾧ σήμερον ποῦ ἡ τιμὴ του ἀναβαίνει ὀλοέν, ἡ ἀξία του ἐλαττοῦται ἡμέρα τῆ ἡμέρα.

Καὶ οἱ παλαιοὶ μας χοροὶ! Θὰ ἐδύνατό τις νὰ τοὺς ὀνομάσῃ μᾶλλον ἀσκήσεις ἐν συνοδίᾳ μουσικῆς. Οἱ περίφημοι χοροὶ, οἱ ὁποῖοι

¹ Ἴδε σελ. 60.